

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **Z. Š.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2021 č. j. MSK 131812/2021

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou doručenou soudu dne 11. 1. 2022 domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti usnesení Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí (dále také jen „MUFO“) ze dne 8. 11. 2019, kterým vodoprávní úřad rozhodl podle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), že žalobkyně není účastníkem řízení ve věci povolení k nakládání s vodami podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., vodního

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

zákona (dále jen „vodní zákon“), vypouštění odpadních vod do vod povrchových - bezejmenného vodního toku na pozemku parc. č. XA v k. ú. X a dále ve společném řízení o umístění a povolení stavby vodního díla „Společná kanalizace“ na pozemku parc. č. XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, XI, XJ, XK, XL, XM, XN, XO, XP, XQ, XR a XA v k. ú. X, podle § 94p zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“).

2. Žalobkyně uvedla, že o zařazení do okruhu účastníků řízení požádala dne 3. 6. 2019 z důvodů možnosti hájit majetková a procesní práva žalobkyně ve smyslu § 36 správního řádu. Důvody se týkaly návrhu žalobkyně na likvidaci předčistěných odpadních vod a dešťových vod z rodinných domů odváděním podél pozemní komunikace na pozemku parc. č. XJ a komunikace na pozemku parc. č. XS do bezejmenného potůčku, neboť likvidaci do vod povrchových nevyloučil ani hydrogeologický posudek pro stavbu rodinného domu na pozemku parc. č. XI. S tímto návrhem se žalobkyně na stavební úřad obrátila poprvé podáním ze dne 12. 9. 2017 v souvislosti se stavbou čistírny odpadních vod, včetně splaškové kanalizace a stavbou dešťové kanalizace na pozemku parc. č. XI z důvodu předpokladu podmáčení pozemků žalobkyně parc. č. XT a XU v k. ú. X a dále ke znehodnocení pramenů podzemních vod, zejména ve studni na pozemku parc. č. XV v k. ú. X.
3. Ve vztahu k likvidaci dešťových vod z jednotlivých staveb odkázala žalobkyně v žádosti ze dne 3. 6. 2019 na dřívější přípisy stavebního úřadu ze dne 11. 3. 2019 a 22. 3. 2018 s tím, že stavební úřad nebere v potaz, že se nejedná o jednu stavbu rodinného domu a že nejsou posuzovány stavby jako celek, když se stoupajícím počtem rodinných domů bude stoupat i množství vsakované vody.
4. Žalovaný se v rozhodnutí nevypořádal se skutečností, že od doby podání odvolání ze dne 28. 11. 2019 a rozhodování vodoprávního úřadu usnesením ze dne 8. 11. 2019 došlo ke změně okolností spočívajících v ukončení řízení pod sp. zn. MUFO_S 4208/2020 ve věci stavby „Společná kanalizace“, a to rozhodnutím Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí ze dne 15. 12. 2020. V této části je tedy rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné.
5. V návaznosti na uvedené body je napadené rozhodnutí nezákonné, neboť na jeho základě je žalobkyni odepřeno chránit své nemovitosti ve smyslu § 36 správního řádu v řízení pod názvem „Společná kanalizace“ jako jeho účastník, což předpokládá § 1013 zákona č. 89/2012 Sb., o. z., s tím, že o námitkách budoucích občanskoprávních imisí musí být rozhodnuto ve stavebním řízení.
6. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a zdůraznil, že řízení, jehož účastenství se žalobkyně domáhala, je vedeno v souvislosti se stavbou vodního díla „Společná kanalizace“ a námitky žalobkyně směřující k současnému způsobu vypouštění odpadních a dešťových vod jsou irelevantní, neboť se netýkají stavby Společné kanalizace.

Zjištění z obsahu správních spisů

7. Dne 12. 12. 2018 byla podána k MUFO žádost o vydání společného povolení ke stavbě „Společná kanalizace“ za účelem zneškodňování odpadních vod z provozů budoucích domácností novostaveb 16 RD na pozemcích parc. č. XJ, XB a XA, vše v k. ú. X. Zároveň byla podána ve smyslu § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona žádost o povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových (do bezejmenné vodoteče – pravobřežního přítoku vodního toku Ostravice).

8. Žalobkyně požádala podáním ze dne 3. 6. 2019 MUFO o zařazení do okruhu uvedených řízení, ve kterém uvedla, že důvodem žádosti je sdělení MUFO ze dne 11. 3. 2019 k žádosti žalobkyně ze dne 14. 2. 2019, kde uvedla, že důvodem je nevyřešení návrhu žalobkyně na likvidaci předčištěných odpadních a dešťových vod z rodinných domů odváděním podél komunikace na pozemku parc. č. XJ a parc. č. XS do bezejmenného potůčku, kterou nevyhloučil ani hydrogeologický posudek pro stavbu RD na pozemku parc. č. XI, která je první povolenou stavbou rodinného domu v lokalitě. Zdůraznila, že existuje předpoklad, že v budoucnu může dojít ve směru spádu terénu a toku podzemních vod k podmáčení pozemků žalobkyně parc. č. XT a XU v k. ú. X a ke znehodnocení protékajících pramenů podzemních vod a těchto pozemků omezením v budoucnu na nich vybudovat studnu a dále ke znehodnocení protékajícího pramene vody ve studni na pozemku parc. č. XV v k. ú. X. Co se týče likvidace dešťových vod, je možné jejich odvádění do vod povrchových, přesto správní orgán upřednostňuje likvidaci vsakováním. Zařazením do okruhu účastníků řízení bude žalobkyni poskytnuta možnost hájit její majetková a procesní práva.
9. Usnesením ze dne 8. 11. 2019 rozhodl MUFO tak, že žalobkyně není účastníkem řízení o povolení nakládání s vodami a společného řízení o umístění a povolení stavby „Společná kanalizace“. V rozhodnutí správní orgán vysvětlil, že v řízení o povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových přísluší postavení účastníka řízení osobám uvedeným v § 27 správního řádu ve spojení s § 115 vodního zákona a ve společném řízení o umístění a povolení stavby „Společná kanalizace“ toto postavení přísluší osobám uvedeným v § 94k stavebního zákona.
10. Ve vztahu k řízení o povolení k nakládání s vodami vycházel správní orgán z údajů uvedených v evidenci katastru nemovitostí a dospěl k závěru, že žalobkyně není účastníkem řízení, a to ani z hlediska možnosti dotčení jejích práv, neboť není vlastníkem pozemků v místě vypouštění a nadto k vypouštění vod bude docházet opačným směrem od pozemků žalobkyně. Ve vztahu ke společnému řízení o umístění a povolení stavby „Společná kanalizace“ správní orgán dospěl k závěru, že s ohledem na umístění stavby, vzdálenost od pozemků žalobkyně, malý rozsah stavby a příjezd ke stavbě, nedojde k dotčení práv žalobkyně žádnými imisemi. Stavba splaškové kanalizace bude provedena jako vodotěsná konstrukce.
11. Odvolání žalobkyně proti usnesení MUFO žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 7. 2020 zamítl. Zcela se ztotožnil se závěrem správního orgánu prvního stupně, že co se týče povolovaného záměru stavby „Společná kanalizace“, nebude stavba prováděna na pozemcích žalobkyně, umístění stavby neovlivňuje nemovitosti žalobkyně žádnými imisemi a z tohoto hlediska nemůže dojít k dotčení jejích práv. Rovněž prováděním uvedené stavby, které nevyžaduje složité stavební postupy a ni speciální strojní vybavenost a bude realizováno běžnou stavební činností, nemůže dojít k dotčení práv žalobkyně. Jedná se navíc o stavbu podzemní, nepropustnou, nelze tak očekávat ani jakékoli emise odpadních vod či podmáčení pozemků touto stavbou.
12. Pokud se týče řízení o povolení vypouštění odpadních vod do vod povrchových, není žalobkyně vlastníkem pozemků, na nichž se nachází předmětný vodní tok, ani pozemků, které s dotčeným tokem bezprostředně sousedí, když pozemky žalobkyně se nachází ve vzdálenosti větší než 100 m od koryta a mimo směr proudění. Jelikož vypouštěné odpadní vody budou splňovat emisní limity dle nařízení vlády č. 401/2015 Sb., nebude žalobkyně

povolením k vypouštění odpadních vod do vod povrchových přímo dotčena na svých právech.

13. Citované rozhodnutí bylo následně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 7. 2021, č. j. 22 A 76/2020-35. V něm krajský soud dospěl k závěru, že ve vztahu k řízení o povolení vypouštění odpadních vod do vod povrchových se žalovaný nijak nevypořádal s tvrzením žalobkyně v rámci odvolacího řízení ohledně pochybností řešení vypouštění odpadních vod z rodinných domů (dokončených, rozestavěných, či před dokončením), a to zejména s ohledem na to, že vypouštění předčištěných odpadních vod ze stavby společné kanalizace do vod povrchových bude představovat způsob likvidace odpadních vod nikoli z jediného RD, ale ze souboru RD v předmětné lokalitě. Žalobkyně přitom argumentovala hrozbou (pochybností) o možnosti podmáčení jejich pozemků v blízkosti místa vypouštění a dále rizikem znehodnocení podzemních vod. Ani s těmito argumenty se žalovaný relevantně nevypořádal. Bylo totiž úkolem správního orgánu, aby za uvedené situace přistoupil k provedení dokazování k potvrzení či vyvrácení tvrzení žalobkyně, anebo, a to by bylo lze považovat za daleko vhodnější, aby s žalobkyní jako s účastníkem řízení jednal do doby, než by byl v průběhu řízení prokázán opak.
14. Oproti tomu dospěl krajský soud ve vztahu ke společném řízení o umístění a povolení stavby „Společná kanalizace“, neshledal soud žalobní námitky důvodné. Uvedl, že *„Byť lze sice připustit, že obě řízení, u nichž soud přezkoumával závěry správních orgánů o posouzení účastenství žalobkyně, spolu úzce souvisí, je na místě zdůraznit, že se jedná o relativně samostatná řízení, v nichž je třeba účastenství žalobkyně zkoumat samostatně. Krajský soud se přitom zcela ztotožňuje s úvahami žalovaného v napadeném rozhodnutí, že stavba „Společná kanalizace“ nebude prováděna na pozemcích žalobkyně (tato skutečnost nebyla ani v řízení sporná), umístění samotné stavby neovlivňuje nemovitosti žalobkyně žádnými imisemi a z tohoto hlediska nemůže dojít k dotčení jejích práv. Rovněž prováděním uvedené stavby, které nevyžaduje složité stavební postupy ani speciální strojní vybavenost a bude realizováno běžnou stavební činností, nemůže dojít k dotčení práv žalobkyně, když se navíc jedná o stavbu podzemní a nepropustnou a nelze tak očekávat ani jakékoli emise odpadních vod či podmáčení pozemků touto stavbou.“*
15. V dalším řízení po zrušení původního rozhodnutí žalovaného rozhodl žalovaný nyní napadeným rozhodnutím. Dospěl v něm k závěru, že žalobkyně nemůže být na svých právech dotčena povolením k vypouštění odpadních vod do vod povrchových bezejmenného pravobřežního přítoku vodního toku řeky Ostravice. Zdůraznil přitom, že odpadní vody budou vypouštěny vyústním objektem umístěným ve vzdálenosti více než 100 m od pozemků ve vlastnictví žalobkyně na břehu koryta vodního toku přímo do vod povrchových, přičemž správce toku vyslovil s předmětným záměrem i souvisejícím nakládáním s vodami souhlas.

Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.

17. Krajský soud považuje za nezbytné nejprve připomenout závěry judikatury a komentářové literatury, týkající se otázky postupu při rozhodování o účastenství osoby, která tvrdí, že je účastníkem řízení ve smyslu § 28 odst. 1 správního řádu. Nejvyšší správní soud uzavřel již v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 2 As 12-2008-63, že „...Vždy je totiž třeba volit postup, který by vyloučil omezení jednotlivce v některém konkrétním subjektivním procesním právu, např. v nemožnosti provést zamýšlený procesní úkon (který by byl realizovatelný jen v rámci meritorního řízení), čímž by mohl být v důsledku takového znevýhodnění oproti jinému účastníku řízení zkrácen na svých hmotných právech.“. Návazně k tomu lze připomenout také, že je žádoucí aplikovat princip „v pochybnostech ve prospěch“. Z pohledu praxe je proto vhodnější mít okruh účastníků třebas nesprávně širší, kdy je někomu přiznáno více práv, než okruh účastníků užší, kde je někomu procesní postavení účastníka řízení odepřeno, a z toho důvodu jsou mu odepřena i jeho procesní práva (viz Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D.: Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, str. 168-170). Z citované judikatury a literatury dále také vyplývá, že důkazní břemeno o tom, zda osoba tvrdící své účastenství, účastníkem není, tíží správní orgán. Správnímu orgánu nic nebrání provést k posouzení tvrzení potenciálního účastníka řízení dokazování, které však na druhou stranu i toto dokazování musí mít nutně své limity, neboť nelze připustit, aby jím bylo fakticky prováděno dokazování, které by mělo být součástí samotného meritorního řízení.
18. Předně, krajský soud setrvává na svých závěrech, týkajících se posouzení účastenství žalobkyně ve společném řízení o umístění a povolení stavby „Společná kanalizace“ tak, jak je vyslovil v rozsudku ze dne 28. 7. 2021, č. j. 22 A 76/2020-35. Ostatně, krajský soud je těmito závěry v nynějším řízení sám vázán (viz závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50.) Krajský soud tedy opětovně uvádí, že je na místě se ztotožnit s úvahami žalovaného v napadeném rozhodnutí, že stavba „Společná kanalizace“ nebude prováděna na pozemcích žalobkyně (tato skutečnost nebyla ani v řízení sporná), umístění samotné stavby neovlivňuje nemovitosti žalobkyně žádnými imisemi a z tohoto hlediska nemůže dojít k dotčení jejích práv. Rovněž prováděním uvedené stavby, které nevyžaduje složité stavební postupy ani speciální strojní vybavenost a bude realizováno běžnou stavební činností, nemůže dojít k dotčení práv žalobkyně, když se navíc jedná o stavbu *podzemní a nepropustnou* a nelze tak očekávat ani jakékoli emise odpadních vod či podmáčení pozemků touto stavbou. Pokud se jedná o řízení o povolení vypouštění odpadních vod do vod povrchových, žalovaný zcela srozumitelně vysvětlil, z jakých důvodů nemůže ani v důsledku tohoto povolení dojít k dotčení práv žalobkyně. S tímto posouzením se krajský soud ztotožňuje.
19. Především však je třeba zdůraznit, že žalobkyně namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu tvrzené nemožnosti hájit svá práva ve společném řízení o povolení stavby „Společná kanalizace“, nikoliv již v řízení o povolení vypouštění odpadních vod do vod povrchových. Jak je však uvedeno výše, postup žalovaného i správního orgánu prvního stupně ve vztahu k řízení o stavbě „Společná kanalizace“ shledal soud zcela zákonný a správný. Námitky žalobkyně v tomto směru tedy nejsou důvodné.
20. Pokud se jedná o žalobkyní tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že žalovaný nezohlednil, že od doby podání odvolání ze dne 28. 11. 2019 a rozhodování vodoprávního úřadu usnesením ze dne 8. 11. 2019 došlo ke změně okolností spočívajících v ukončení řízení pod sp. zn. MUFO_S 4208/2020 ve věci stavby „Společná kanalizace“, a to rozhodnutím Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí ze dne 15. 12. 2020, nelze ani této námitce přiznat důvodnosti. S ohledem na předmět řízení totiž nebylo

potřeba, aby se žalovaný touto otázkou v napadeném rozhodnutí zabýval, neboť na posouzení otázky účastenství žalobkyně to nemohlo mít jakýkoli vliv.

Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud shrnuje, že na základě výše uvedených závěrů neshledal žalobu důvodnou, a proto ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti žalobkyni, neboť jeho náklady nepřesáhly běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. května 2022

JUDr. Monika Javorová, v. r.
předsedkyně senátu